

GRENSELØS BESØKSNÆRING

Interreg

Medfinansieras av
EUROPEISKA UNIONEN

Sverige – Norge

Et InterReg forprosjekt gjennomført av
Rørosregionen Næringshage og Destination
Funäsfjällen

**HÄRJEDALENS
KOMMUN**
HERJEDALIEN TJIELTE

Rørosregionen
NÆRINGSHAGE

Slutrapport

Sammendrag/Sammanfattning

Denne rapporten oppsummerer forprosjektet *Grenseløs besøksnæring* mellom Røros og Funäsfjällen, som har kartlagt behov og muligheter for å utvikle en grenseoverskridende opplevelsdestinasjon. Forprosjektet har fokusert på å mobilisere aktører, identifisere utfordringer og foreslå tiltak som et mulig hovedprosjekt kan ta videre.

Utfordringer som manglende kollektivtransport, utilstrekkelig infrastruktur og behov for sterkere samarbeid hemmer regionens konkurransekraft og tilgjengelighet. Behovskartleggingen viser også en sterk etterspørsel etter felles pakker som kombinerer overnatting, aktiviteter og transport. Flere aktører peker på at tettere samarbeid på tvers av grensen kan bidra til å overvinne grensehindre, utvikle tydeligere pakker og styrke merkevaren. Samtidig løftes utfordringer som kompetansemangel, avhengighet av sesongansatte og små aktørers vanskeligheter med å nå internasjonale markeder.

På norsk side fremheves snø og vinter som unike ressurser som kan utnyttes bedre gjennom nye pakkeløsninger, mens aktører på svensk side understreker behovet for nye reiseanledninger året rundt, inkludert kultur, samisk identitet og naturbaserte opplevelser.

Rapporten peker på konkrete tiltak som bærekraftig transport, felles merkevarebygging og kompetanseheving for små og mellomstore bedrifter. Målet med et hovedprosjekt vil være å styrke regionens attraktivitet, øke antall besøkende og bidra til bærekraftig vekst. Rapporten fungerer som et strategisk grunnlag for videre utvikling og tydeliggjør retningen for et fremtidig hovedprosjekt.

...

Denna rapport sammanfattar förstudien *Gränslös besøksnäring* mellan Røros och Funäsfjällen, som har kartlagt behov och möjligheter för att utveckla en gränsöverskridande upplevelsedestination. Förstudien har fokuserat på att mobilisera aktörer, identifiera utmaningar och föreslå åtgärder som ett framtida huvudprojekt kan ta vidare.

Utmaningar som bristande kollektivtrafik, otillräcklig infrastruktur och behovet av starkare samarbete hämmar regionens konkurrenskraft och tillgänglighet. Behovskartläggningen visar också en stark efterfrågan på gemensamma paketeringar som kombinerar boende, aktiviteter och transport. Flera aktörer framhåller att ett närmare samarbete över gränsen kan bidra till att övervinna hinder, utveckla tydligare paketering och stärka regionens varumärke. Samtidigt lyfts utmaningar som kompetensbrist, beroende av säsongsanställningar och svårigheter för mindre företag att nå internationella marknader.

På norsk sida framhålls snö och vinter som unika resurser som kan nyttjas bättre genom fler paketyløsninger, medan aktører på svensk sida betonar behovet av nye reseanledninger året rundt, inklusive kultur, samisk identitet og naturbaserte opplevelser.

Rapporten lyfter fram konkrete forslag som hållbar transport, gemensam varumärkesutveckling og kompetenshöjning för små og medelstora företag. Syftet med ett huvudprojekt är att stärka regionens attraktivitet, öka antalet besökare og bidra till hållbar tillväxt. Rapporten fungerar

som ett strategiskt underlag för vidare utveckling och tydliggör riktningen för ett framtida huvudprojekt.

Abstract

This report summarizes the pre-project *Borderless Tourism* between Røros and Funäsfjällen, which has mapped the needs and opportunities for developing a cross-border experience destination. The pre-project focused on mobilizing stakeholders, identifying challenges, and proposing measures for a potential main project to advance.

Challenges such as limited public transportation, insufficient infrastructure, and the need for stronger collaboration hinder the region's competitiveness and accessibility. The needs assessment also shows a strong demand for joint packages combining accommodation, activities, and transport. Several stakeholders emphasized that closer cross-border cooperation could help overcome barriers, improve packaging, and strengthen the region's brand. At the same time, challenges such as gaps in competence, reliance on seasonal employment, and the difficulties smaller firms face in reaching international markets were highlighted.

On the Norwegian side, snow and winter are highlighted as unique resources that can be better utilized through new package solutions, while on the Swedish side stakeholders stress the need for new year-round travel reasons, including culture, Sámi identity, and nature-based experiences.

The report highlights concrete actions such as sustainable transport, joint branding, and capacity building for small and medium-sized enterprises. The goal of a main project would be to enhance the region's attractiveness, increase the number of visitors, and contribute to sustainable growth. The report serves as a strategic foundation for further development and clarifies the direction for a future main project.

Innehållsförteckning/Innhold

Sammendrag/Sammanfattning.....	1
Abstract	2
Bakgrund.....	5
Hvorfor har prosjektet oppstått?	5
Behovet for prosjektet	5
Prosjektets bidrag til regionen	6
Resetrender som styrker projektets relevans	6
Slow Travel och hållbarhet.....	6
Autenticitet och nostalgi	6
Gröna resmål och klimatfokus	7
Resor till svalare klimat	7
Problemstilling	7
Prosjektmål och syfte	7
Viktigaste resultat i relation till projektmålen	7
Avvikelse	8
Förväntade effekter och langsiktiga resultat	8
Prosjektorganisasjon.....	9
Grenseregional merverdi.....	9
Hållbarhetskriterier/Bærekraftskriterier	10
Information och kommunikation.....	11
Forankring av prosjektets resultat og effekter	11
Aktiviteter og økonomi.....	11
Behovs og aktørskartlegging	12
Kartlegging av aktører	12
Svensk sida	12
Norsk side	20
Sammanfattning behovskartlegging	23
Tillgänglighet och transport	23
Paketering och bokbarhet.....	23
Marknadsføring och internasjonell synlighet	24
Sæsongsvariasjoner og produktutveckling	24
Små og medelstore aktører	24
Vägen framåt	24
Förslag till mål och arbetspaket för huvudprojektet (svensk version)	24
Förslag till mål för huvudprojektet.....	25

Förslag till arbetspaket för huvudprojektet	25
Forslag til mål og arbeidspakker for hovedprosjektet (norsk versjon)	27
Forslag til mål for hovedprosjektet	27
Forslag til arbeidspakker for hovedprosjekt	27
Kilder	29

Bakgrund

Hvorfor har prosjektet oppstått?

Prosjektet har sine røtter i et langvarig samarbeid mellom Røros i Trøndelag og Funäsdalen i Härjedalens kommune, hvor det historisk har vært tette bånd og felles initiativer som blant annet et tidligere InterReg-forprosjekt "Grenseløs kollektivtrafikk". Dette samarbeidet har avdekket et sterkt behov for bedre løsninger over grensen, spesielt for å forbedre tilgjengeligheten med kollektivtransport og styrke regionenes samlede tilbud innen turisme. Etter pandemien har reiselivets natur endret seg, med en økende etterspørsel etter bærekraftig og naturbasert turisme. Dette, sammen med Sveriges inntreden i NATO, har skapt nye forutsetninger og muligheter for å revitalisere og utvide det grenseoverskridende samarbeidet til å omfatte mer enn bare transport – det åpner for en felles utvikling av en opplevelsdestinasjon som fremmer autentisitet og bærekraft.

Prosjektet er initiert av næringslivet, inkludert destinasjonsselskapene, og en hovedfartsåre for offentlig transport til Funäsdalen går via Røros og Trondheim (Værnes). Norske aktører ønsker lettere tilgjengelighet til aktivitetene på svensk side, noe som ytterligere understreker behovet for bedre grenseoverskridende løsninger.

Behovet for prosjektet

Lokale og nasjonale aktører fra både næringsliv og offentlig sektor har uttrykt et klart ønske om å styrke reiselivets konkurranseevne og bidra til bærekraftig lokal og regional utvikling. Både Norges og Sveriges nasjonale turismestrategier bekrefter behovet for å utvikle integrerte og helhetlige reiselivsprodukter som kan tiltrekke seg moderne reisende som verdsetter kvalitet og autentisitet over kvantitet.

1. Nasjonale ambisjoner og verdiskaping

Den norske regjeringen har satt ambisiøse mål for reiselivet i sin nasjonale reiselivsstrategi: å øke eksportverdien med 20 milliarder kroner, skape 25 % flere reiselivsrelaterte jobber og bidra til jobbskaping og verdiskaping i hele landet innen 2030. Samtidig fremhever Visit Norway behovet for en helårsnæring som kombinerer økt lønnsomhet med bærekraft. Disse ambisjonene er også relevante for grenseområdet mellom Norge og Sverige, hvor reiselivspotensialet kan utnyttes bedre gjennom samarbeid.

På svensk sida utmärker sig turism som et satsningsområde också i region Jämtland Härjedalens strategi. Strategin för Smart Specialisering inom området upplevelser fokuserar på hållbar turism och året-runt-turism, med bas i natur, kultur, gastronomi, sport och kreativitet. Satsningar görs på att utveckla samisk kultur och kulturarv, hållbar användning av naturresurser, innovativa samarbeten inom vinter- och sommaraktiviteter, samt evenemang på hög nivå.

2. Styrking av verdikjeden i reiselivet

Reiselivet i regionen består av en kompleks verdikjede som inkluderer overnatting, servering, transport, opplevelser og handel. Mange aktører er småskala og trenger bedre koordinering for å oppnå økt konkurransekraft, bedre lønnsomhet og helhetlige opplevelser for besøkende.

3. Felles satsing på bærekraftige opplevelser

Internasjonale trender peker på et skifte fra volum til kvalitet, fra massturisme til autentiske, lokale opplevelser. Regionens styrker – Røros' kulturelle arv og Funäsfjällens naturbaserte aktiviteter – utgjør et sterkt grunnlag for å utvikle bærekraftige opplevelsesprodukter som både bevarer og forbedrer de lokale ressursene.

4. Utnyttelse av grenseoverskridende ressurser

Gjennom samarbeid kan regionen tilby en samlet og mer omfattende turistopplevelse som vil styrke begge parter konkurransesevne på det internasjonale markedet. Dette inkluderer bedre utnyttelse av ressurser, felles markedsføring og utvikling av helårsprodukter.

Prosjektets bidrag til regionen

Ved å styrke og videreutvikle samarbeidet mellom Røros og Funäsdalen, kan vi tilby omfattende og meningsfylte opplevelser som er forankret i regionens felles verdier og historiske bånd. Dette vil ikke bare styrke den lokale økonomien, men også fremme bærekraftig turisme og kulturarv. Prosjektet bygger på en visjon om å skape reiser som er meningsfulle og bærekraftige, hvor natur, kultur og mennesker står i sentrum for en fremtidig, bærekraftig utvikling av både Røros og Funäsdalen.

Resetrender som styrker projektets relevans

Dagens resenärer söker meningsfulla upplevelser som sätter kvalitet framför kvantitet, med fokus på lokala och autentiska möten. Glädje och närhet värderas högre än status, och det finns en tydlig efterfrågan på resor som skapar positiv påverkan snarare än att enbart drivas av vinstintresse. Att "resa som en lokal" har blivit ett ideal, där resenärer vill lära sig om platsens ursprung, kultur, människor och historia. De vill uppleva lokala dofter, smaker och traditioner och bidra direkt till lokalsamhället.

Detta skapar en unik möjlighet för regionen Røros–Funäsdalen att utnyttja sina rika kultur- och naturresurser på ett hållbart sätt och samtidigt möta efterfrågan på resor med mening. Projektet mellan Røros och Funäsdalen kan dra stor nytta av aktuella restrender, som tydligt pekar mot hållbarhet, autentiska upplevelser och teknikdrivna lösningar. Genom att integrera dessa trender kan regionen utvecklas till en konkurrenskraftig, gränsöverskridande destination som möter framtidens behov.

Nedan presenteras de några av de viktigaste restrenderna med relevans för projektet.

Slow Travel och hållbarhet

Resenärer söker långsamma, hållbara upplevelser som prioriterar kvalitet och återhämtning framför massturism. Slow Travel handlar om att njuta av resmålet i lugn och ro, med fokus på välbefinnande och naturupplevelser.

Kombinationen av Røros unika kulturarv och Funäsdalens naturbaserade aktiviteter erbjuder en perfekt grund för att utveckla gemensamma slow travel-produkter. Detta kan inkludera guidade vandringar, cykelturer och wellness-retreater.

Källor: Placebrander (s. 27, 33), Kairos Future (s. 8).

Autenticitet och nostalgi

Platser som lyfter fram sitt kulturarv och erbjuder autentiska upplevelser blir alltmer populära. Resenärer vill uppleva "det äkta" genom lokala traditioner, historia och berättelser.

Røros och Funäsdalen har en rik historia och unika traditioner som kan lyftas fram genom storytelling, lokal mat och historiska miljöer. Exempelvis kan fokus ligga på samisk kultur, fjäll, förbönder, hantverk och lokala berättelser för att förstärka regionens identitet. Rørosmartnan är ett gott exempel på det.

Källor: Placebrander (s. 28–29), Kairos Future (s. 6–8).

Gröna resmål och klimatfokus

Resenärer prioriterar hållbara destinationer som bevarar natur och kultur. Exempel inkluderar klimatvänliga transportlösningar och skydd av naturliga resurser.

Projektet kan stärka sitt fokus på hållbarhet genom att utveckla grön kollektivtrafik mellan Røros och Funäsdalen, samt genom att marknadsföra regionen som en förebild för "klimatvänlig turism". Visit Røros og Østerdalen är bland annat inne i en process där man miljöcertifierar hela destinationen som "bærekraftig reisemål".

Källor: Placebrander (s. 30), Kairos Future (s. 5, 9).

Resor till svalare klimat

Klimatförändringar gör svalare resmål alltmer attraktiva. Fenomenet "Coolcation" innebär att resenärer söker destinationer med mildare klimat.

Regionens kallare fjällklimat och vackra landskap gör det till ett idealiskt resmål för resenärer som vill undvika varmare klimat. Detta kan marknadsföras som ett alternativ till sydeuropeiska destinationer.

Källor: Placebrander (s. 9).

Problemstilling

Problemstillingen som projektet tar utgangspunkt i, er at små og mellomstore bedrifter (SMB) innen reiselivsnæringen i Røros og Funäsfjällen ikke har tilstrekkelig kapasitet til å videreutvikle og/eller opprettholde sin konkurransekraft og vekst på et internasjonalt marked. De risikerer også å ende opp med en usikker og kortsiktig drift, med færre muligheter til å skape miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft. Regionen risikerer dermed å falle bak i den internasjonale konkurransen.

Projektmål och syfte

Projektets mål var att mobilisera och avgränsa ett eventuellt huvudprojekt med det övergripande syftet att stärka konkurrenskraften, den lokala utvecklingen och tillväxten inom besöksnäringen i gränsregionen mellan Funäsfjällen och Røros. För att uppnå detta var målet att stärka samarbetet mellan aktörer på båda sidor av gränsen, identifiera gemensamma intressen och mål samt skapa en grund för vidare utveckling.

Viktigaste resultat i relation till projektmålen

Under förstudien har vi uppnått följande resultat:

1. Kartläggning av aktörer och samarbetspartners
En kartläggning av relevanta aktörer på båda sidor av gränsen har genomförts. På svensk sida har en grupp bestående av tio aktörer mobiliserats, och dessa arbetar nu

tillsammans med en huvudprojektsansökan. Gruppen har dessutom engagerat en gemensam resurs för att skriva fram projektet. På norsk sida har Visit Røros og Østerdalen involverats och förväntas ta rollen som projektägare på norsk sida.

2. Behovskartläggning

Utöver aktörskartläggningen har projektet genomfört en behovskartläggning bland relevanta aktörer inom besöksnäringen. Behovskartläggningen har identifierat flera centrala utmaningar: bristande transportlösningar över och inom gränsen, svag kollektivtrafik samt höga kostnader för flyg och taxi; otillräcklig digitalisering och bokbarhet, särskilt bland mindre aktörer; samt behov av en mer samlad internationell marknadsföring. Samtidigt framträder tydliga möjligheter i att utveckla gemensamma paketeringar (exempelvis kulturpaket eller vinterpaket med alpint och skoter), stärka varumärkesbyggandet och arbeta långsiktigt mot målet om ”en destination”.

3. Rapport som underlag för huvudprojekt

En rapport har tagits fram som sammanställer resultaten från förstudien. Rapporten innehåller aktörskartläggning och sammanställer behovskartläggningen samt pekar på gemensamma intressen, mål och åtgärder som kan stärka samarbetet. Rapporten fungerar som ett strategiskt underlag för ett framtida huvudprojekt och används aktivt för att mobilisera deltagare.

4. Gränsöverskridande mobilisering

Projektet har framgångsrikt mobiliserat aktörer från både näringsliv och offentlig sektor på båda sidor av gränsen. Detta har skapat en stark grund för fortsatt samarbete och deltagande i ett framtida huvudprojekt.

Avvikelser

Kartläggningen och behovskartläggningen av aktörer har begränsats något på grund av de resurser som fanns tillgängliga inom förstudien. Fokus har därför lagts på att engagera aktörer som är mogna och redo att delta i ett huvudprojekt.

Förväntade effekter och långsiktiga resultat

Förstudien har lagt en grund för framtida effekter som kan realiseras genom ett huvudprojekt:

- Gemensamma insatser för internationell konkurrenskraft: Genom att bygga en gemensam upplevelsedestination kan regionen bli mer attraktiv och konkurrenskraftig på den internationella marknaden.
- Mervärde för lokalbefolkningen: Åtgärder inom besöksnäringen kan ge positiva ringar på vattnet för lokalbefolkningen, såsom fler jobb, ökad pendling, förbättrade utbildningsmöjligheter och spännande fritidsaktiviteter.
- Större och mer omfattande turistprodukt: Ett starkare samarbete mellan svenska och norska aktörer kan resultera i en större och mer sammanhållen turistprodukt.
- Stärkta relationer och samarbete: Genom behovskartläggning och dialog har aktörer på båda sidor av gränsen fått bättre kännedom om varandra, vilket skapar en stark grund för framtida samarbete med mål att etablera ett huvudprojekt.

Projektet har därmed levererat på de förväntade resultaten och skapat förutsättningar för långsiktiga effekter som kan stärka regionens utveckling, tillväxt och attraktionskraft.

Prosjektorganisasjon

Rørosregionen Næringshage og Destination Funäsfjällen er prosjekteiere, med Rørosregionen Næringshage som prosjektledere på både norsk og svensk side. Forprosjektet fikk godkjennelse for sin søknad den 8. november 2024. På dette tidspunktet manglet Destination Funäsfjällen en daglig leder, noe som gjorde det naturlig for Rørosregionen Næringshage å også håndtere prosjektledelsen på svensk side. I løpet av forstudiet har en ny VD blitt rekruttert til Destination Funäsfjällen, som har satt seg inn i prosjektet.

Grenseregional merverdi

Prosjektet har arbeidet med flere sentrale gränsregionale mervärden för att kartlägga gemensamma utmaningar, utnyttja regionens möjligheter och resurser samt minska gränshinder inom besöksnäringen. Nedan redovisas de viktigaste resultaten och erfarenheterna från förstudien.

Gemensamma utmaningar

Prosjektet har identifiserat och börjat adressera flera gemensamma utmaningar som påverkar gränsregionens konkurrenskraft, framförallt bristen på gränsöverskridande infrastruktur och transportlösningar. Genom kartläggning av behov och möjligheter har förstudien föreslagit framtida åtgärder, såsom etablering av en bussförbindelse mellan Røros och Funäsfjällen, förbättring av elbilsladdningsinfrastruktur och utveckling av gemensamma transportlösningar. Dessa åtgärder kan bidra till att minska gränshinder och förbättra tillgängligheten för både besökare och lokalbefolkning. Utöver transport och infrastruktur pekar aktörerna på flera andra gemensamma utmaningar: kompetensbrist och beroende av säsongsanställningar, behov av bättre paketering och digital bokbarhet, samt en viss skepsis till gemensamma säljplattformar på grund av marknadsdominans från internationella aktörer som Booking och Airbnb. På norsk sida framhålls även en utmaning i gästernas generellt låga betalningsvilja, vilket kräver att nya produkter och paket måste vara både attraktiva och prismässigt realistiska

Nyttjande av gränsregionens möjligheter och resurser

Förstudien har framhävt de unika och komplementära kvaliteterna hos Røros och Funäsfjällen. Røros erbjuder en kultur- och historie upplevelse knuten till världsarvet, medan Funäsfjällen är känt för sina fjäll och vinteraktiviteter. Genom att kombinera dessa styrkor har projektet skapat en vision om en sammanhängande upplevelsedestination som kan attrahera internationella gäster och stärka regionens konkurrenskraft på turismmarknaden.

Erfarenheter och lärdomar

Samarbetet mellan aktörer på båda sidor av gränsen har överlag fungerat väl, trots vissa organisatoriska utmaningar. Byte av ledning på svensk sida innebar en period av omställning, men tack vare beslutet att samla projektledningen hos en aktör (Rørosregionen Næringshage) kunde projektet upprätthålla sin framdrift. Detta visade sig vara ett strategiskt val som säkerställde kontinuitet och effektivitet i projektets genomförande. Samtidigt är det ett värde att involvera flera aktörer för att få olika perspektiv och inspel, vilket är en lärdom att ta med sig in i ett framtida huvudprojekt. En av de största styrkorna i projektet har varit en tydlig och gemensam målbild, vilket har skapat engagemang och delaktighet bland aktörer på båda sidor av gränsen.

En utmaning har varit att balansera olika behov och prioriteringar mellan aktörer. Detta visar på vikten av att ha en tydlig kommunikation och rollfördelning i ett framtida projekt. Erfarenheter från detta projekt pekar också på behovet av att integrera fler lokala aktörer och intressenter för att skapa bredare förankring och långsiktigt engagemang.

Sammanfattning

Projektet har tydligt visat på de stora möjligheter som finns i att utveckla Røros och Funäsfjällen som en gemensam gränsöverskridande destination. Arbetet har lagt grunden för vidare samarbete och utveckling, och de erfarenheter som har samlats in under förstudien kommer att vara ovärderliga i ett kommande huvudprojekt. Genom att fortsätta bygga på de styrkor och lärdomar som identifierats kan regionen stärka sin position som en unik och hållbar upplevelsedestination för både lokala och internationella besökare.

Hållbarhetskriterier/Bærekraftskriterier

Som en förstudie har projektet inte genomfört konkreta hållbarhetsåtgärder, men det har identifierats hur ett huvudprojekt kan integrera hållbarhet som en central och genomgående del. Målet är att hållbar utveckling, med fokus på miljö, lika möjligheter och jämställdhet, ska präglade alla delar av projektet och bidra till långsiktig positiv påverkan för regionen.

Projektet förväntas ha en positiv miljöpåverkan genom att förbättra användningen av redan existerande resurser och infrastruktur. Genom gränsöverskridande samarbete kan onödiga dubbleringar av anläggningar, som byggandet av nya cykelvägar eller kulturhus, undvikas, vilket minskar projektets miljöavtryck. Till exempel kommer befintliga cykelvägar i Funäsdalen att utnyttjas optimalt istället för att bygga nya i Røros. Detta bidrar inte bara till att bevara naturresurser och minska byggaktivitet utan också till att främja grön mobilitet bland besökare. Dessa frågor kommer att undersökas vidare i ett huvudprojekt.

Ett huvudprojekt kan också utforska åtgärder för att främja lika möjligheter och bekämpa diskriminering närmare. Besöksnäringen, som ofta präglas av deltidsarbete, låga löner och svag facklig organisering, har särskilda utmaningar. Därför kan ett huvudprojekt bland annat undersöka hur dessa utmaningar kan adresseras för att skapa mer inkluderande och rättvisa arbetsplatser i regionen. Andra delar kan inkludera tillgänglighetsanpassning av aktiviteter och produkter, likabehandlingsutbildning för företag samt normkritiska analyser för att identifiera och åtgärda diskriminerande strukturer. Alla delar av projektet ska vara inkluderande och tillgängliga för alla, oavsett kön, etnicitet eller funktionsnedsättning.

Jämställdhet mellan kvinnor och män bör också genomsyra projektet. Ett huvudprojekt ska säkerställa lika möjligheter för kvinnor och män att delta.

Sammanfattningsvis har förstudien lagt en grund för hur ett huvudprojekt kan arbeta med hållbarhet på ett strukturerat och integrerat sätt. Genom att optimera resursanvändning, främja gröna lösningar och arbeta för social inkludering och jämställdhet kan projektet bidra till en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling i regionen.

Information och kommunikation

Kommunikationen i förstudien har främst skett genom direkt dialog (1-1-kommunikation) och gemensamma möten med aktörerna. Fokus har legat på att mobilisera aktörer och utreda möjligheterna för ett huvudprojekt, snarare än att kommunicera brett till allmänheten.

Eftersom detta är en förstudie har inga trycksaker, annonser eller liknande material producerats, och ingen bred kommunikation har riktats till allmänheten. Rapporten fungerar som det huvudsakliga kommunikationsverktyget och sammanfattar projektets resultat, vilket används för vidare mobilisering och planering av ett huvudprojekt.

Stödet från Europeiska regionala utvecklingsfonden har synliggjorts i rapporteringen, presentationer och i dialogen med aktörer. Om ett huvudprojekt realiseras kommer mer omfattande kommunikationsinsatser att genomföras, exempelvis via hemsidor, sociala medier och annan marknadsföring.

Sammanfattningsvis har kommunikationen i förstudien varit målinriktad och fokuserad på att skapa en stabil grund för ett framtida huvudprojekt.

Forankring av prosjektets resultat og effekter

Förankring och mobilisering inför ett huvudprojekt har varit en stor del av förstudien. Utöver kartläggningen har det lagts stor vikt på att mobilisera deltagande till ett huvudprojekt vid möten med näringslivet. På den svenska sidan har en grupp deltagande aktörer gemensamt finansierat en projektanställning som ska arbeta med att skriva fram en ansökan för huvudprojektet. På den norska sidan har det arbetats intensivt med ägarskapet för ett eventuellt huvudprojekt. Man har strävat efter att ägarskapet för huvudprojektet på den norska sidan ska ligga hos Visit Røros og Østerdalen.

Aktiviteter og økonomi

De planerade aktiviteterna för förstudien var:

1. Kartläggning av aktörer.
2. Mobilisering av aktörer.
3. Kartläggning av företagens behov inom besöksnäringen.

Samtliga planerade aktiviteter har genomförts och redovisas i denna rapport. Dessa aktiviteter har utgjort grunden för att identifiera möjligheter och utmaningar samt för att mobilisera aktörer inför ett framtida huvudprojekt.

För att nå det övergripande målet – etablering av ett huvudprojekt – återstår dock en del som det för närvarande jobbas med, och som kommer att pågå fram till ansökningsfristen den 15 september 2025. Dessa pågående aktiviteter inkluderar:

- **Norska sidan:** Vidare förankring med aktörer som Explore Trøndelag, fylket och kommunen, samt fokus på vägförbindelsen längs axeln 705 (Værnes-Brekken). Förankra ägarskap med VRØ.

- **Svenska sidan:** Vidare dialog med offentliga aktörer och arbete med medfinansiering och förankring av huvudprojektet.

Behovs och aktörskartläggning

I forbindelse med forprosjektet har vi gjennomført en kartlegging av aktører og deres behov på begge sider av grensen. Formålet har vært å identifisere nøkkelaktører og samle innspill som skal bidra til å mobilisere deltakelse og støtte opp under utviklingen av et hovedprosjekt. Denne del presenterer funnene fra kartleggingen.

Kartlegging av aktører

Här är en lista av aktörer som kartlagts som intressanta att arbeta vidare med i ett kommande huvudprojekt. Några av dessa har valts ut till kartläggningssamtal, efter en vurdering av vilka som är mest benägna av att gå inn i huvudprojektet som medfinansieärer och ha en aktiv roll i ett kommande huvudprojekt. Det betyder inte att de andra inte är interessant men förprosjektets storlek begränsar antalet samtal som kunde genomföras. De aktörer vi inte hunnit prata med vill följa med inn i huvudprojektet där de förhoppningsvis kan involveres närmare.

Svensk sida

Restauranger	Namn	Beskrivning
	Lopme Laante	Samiska anläggning lunchrestaurang och café som erbjuder en unik samisk matopplevelse.
	Skarvruets Restaurang	Utsökt kulinarisk smakopplevelse där maten är hantverksmässigt tillagad med varierade råvaror och närproducerade teman.
	Eriks Kök & Bar	À la carte-restaurang med vacker utsikt över Funäsdalen, perfekt för både snabba måltider och längre sittningar.
	Restaurang Árran	Namngiven efter det nordsamiska ordet för eldstad, denna restaurang är en samlingsplats för mat och samtal.
	Fjällbäcken Lodge – Restaurang	Matsal med utsikt mot fjället Helags, erbjuder en matopplevelse i toppklass med fokus på lokala råvaror.
	Fjällnäs – Est.1882 Restaurang	Tar hänsyn till noggrannhet och lokala traditioner i sin matlagning, med råvaror av högsta kvalitet.
	Bruksvallsliden	Serverar en populär trerätters fjällbuffé med specialiteter från Härjedalen under vintersäsongen.

	Go Bua Funäsdalen	En våffel- & glassbar i centrala Funäsdalen som serverar våfflor och glass i alla dess slag.
	Berggatan 8	Beläget mitt i den "Gamla" backen på Funäsdalsberget, erbjuder en hemtrevlig atmosfär för måltider och fika.
	Brasserie Kerstin	Serverar mat och fika med kärlek, tillagad med lokala råvaror i en ombonad och gemytlig miljö.
	Skoogs Bistro & Deli	Ett ställe för både ett glas i baren, en god lunch, avslappnad middag eller för att handla fina råvaror från delin.
	Skoogs Krog	Bjuder på en fast meny lagad med kärlek och nyfikenhet, med råvaror från lokala skogar och bönder.
	Loftet café & bistro	Beläget i Funäsdalen by, erbjuder de en meny som passar alla, tillagad med lokala råvaror.
	Lodgen Tännadalen	En livlig mötesplats med flera restauranger som bjuder in till smakrika äventyr att utforska och njuta av.
	Toppstugan Hamra	Nygräddade våfflor, mumsiga mackor och hembakt fika i Toppstugan i Hamra, Tännadalen
	Mor Britas	I Mor Britas restaurang i hotell Fjällgården serveras frukost, lunch och goda middagar i en miljö som inbjuder till gemenskap och avkoppling för hela familjen.
	Grytan Kök & Bar	Restaurang Grytan ligger mitt i Ramundbergets bykärna, med ski-in från skidbacken.
	Tusen	Restaurang Tusen ligger mitt på fjället i Ramundberget vid Fjällgårdsbanans toppstation.
	Brödernas	Hamburgerrestaurang i Funäsdalen.
	Härjebrygg i Tännäs	Bryggeri och restaurang
Våffelstugor	Fjällnäs på Fjället	Där kalfjäll och fjällbjörkar möts invid Östra Kroktjärn ligger Fjällnäs senaste upplevelse – Fjällnäs på Fjället.

	Malmbäckstugan	Malmbäckstugan ligger på kalvfjället ett par kilometer bort från vägen och civilisationen.
	Andersborgs Fjällservering	Våffelstuga uppe på fjället, 940 meter över havet, vid foten av Lillskarven, Tänndalen. 1.6 km, 20 min, spångad lätt vandring från Fjällparkeringen, Tänndalen.
	Café Tännfatet	Café Tännfatet i Tänndalsvallen erbjuder frasvåfflor och gott fika!
	Fjällkåtans Café	Fjällkåtan Café skidstadion Bruksvallarna. Mysigt Café i uppvärmd Fjällkåta vid skidstadion i Bruksvallarna. Öppet vintersäsong.
	Djupdalsvallens Våffelstuga	Våffelstuga & Fjällservering på fäbod vid Mittåkläppen. Öppet under sommarsäsong med servering av härliga våfflor och lite annat gofika.
	Kariknallens våffelstuga	Kariknallens våffelstuga är en mysig fjällstuga i Bruksvallarna där du kan njuta av nygräddade våfflor med fantastisk utsikt över fjällen.
	Ösjöstugan	Här kan du njuta av frasiga våfflor, enklare lunch och fika efter en dag på skidor eller skoter.
Café	Lopme Laante	En samisk anläggning som fungerar både som lunchrestaurang och café, erbjuder en autentisk samisk matupplevelse.
	Restaurang Árran	En restaurang och café där "Árran", som betyder eldstad på nordsamiska, symboliserar den samlingsplats för mat och umgänge som cafét erbjuder.
	Fjällkåtans Café	Beläget vid skidstadion i Bruksvallarna, detta mysiga café i en uppvärmd fjällkåta är öppet under vintersäsongen och erbjuder tillgång till många skidspår.
	Go Bua Funäsdalen	En våffel- och glassbar i centrala Funäsdalen, serverar våfflor och glass i många varianter, perfekt för en snabb fika.
	Brasserie Kerstin	Ett café som serverar både mat och fika, tillagat med mycket kärlek och lokala råvaror, i en ombonad och gemytlig miljö.

	Loftet café & bistro	Beläget mitt i Funäsdalen by, detta café använder lokala råvaror och erbjuder en meny som tilltalar både vuxna och barn.
	Buskvallen Café	Vad passar bättre än en kopp varm choklad med vispgrädde och en nybakt kanelbulle?
	Matbruket Buskvallen	Ny restaurang i Buskvallen! Vår filosofi är en harmonisk fusion av svensk nyfikenhet och härjedalsk elegans.
	TP Restaurang & Bar	Vällagad skidåkarmat med rätter, fika och dryck som passar hela familjen.
	Wärdshuset Forbonden	Områdets äldsta och kanske mysigaste restaurang. Här serveras våfflor, fika och lunch.
	White on the hill	Mitt i backen i Svansjön ligger ”White on the hill” som är den självklara platsen för vila och värme.
	Stinas i Tännadalen	Serverar kaffe och bulle och bedriver skoteruthyrning.
	Mickelinas Café	Ramundbergets maskot Mickelina har ett eget café i barnområdet Lillramis, Mickelinas café erbjuder fika och lunch för hela familjen.
	Nya Jonssons	Café och konditori i Funäsdalen.
	Hemma hos Edith	Lagar gott kaffe, nybakta bullar och bröd i Funäsdalen.
	Falkboet	Våffelstuga belägen i myskoxeland.
	Fiskecenter i Tännäs	Butik med servering och fiske
Kultur, sevärdheter och aktiviteter	Lopme Laante	Samiska anläggning lunchrestaurang och café som även fungerar som en plats för kulturella upplevelser inom det samiska kulturområdet.
	Galleri NYSNÖ	Ett mysigt litet galleri beläget mellan Hamra och Fjällnäs, i en magisk fjällbjörkskog nära Tännåns strand.
	Härjedalens Fjällmuseum	Ett museum för hela familjen där enastående samlingar visas i vackra och roliga utställningar, berättar om fjällbönder, samer och bruksarbetare.

	Härjedalens fjällkyrka	En liten och stämningsfull kyrka vid foten av Funäsdalsberget, ofta använd för bröllop och högtider.
	Myskoxcentrum	En världsunik guidad tur där besökare kan uppleva myskoxar, endast tillgänglig i Funäsfjällen.
	Sápmi	En välkomnande upplevelse i Sápmi, där gäster kan lära sig mer om samisk kultur och livsstil.
	Hällmålningar vid Evagraven	Fornlämningar från ca 4000 år tillbaka, intressant för dig som vill se mycket gamla bergsmålningar.
	Samiska gravplatser och fornlämningar	Spridda i området och ofta utmärkta längs vandringsleder, visar spår av äldre samisk bosättning.
	Gruvresten från 1600-talet	Spår av historisk gruvdrift i området, med lämningar som vittnar om tidigare ekonomisk verksamhet
	Pilgrimsvandringar & Romboleden	Guidad vandring på gamla kulturleder och pilgrimsleder med historisk anknytning
	Funäsdalsbergets linbana	Fantastisk vy över fjällområdet och kulturlandskapet
	Storm Heliworks	Erbjuder helikoptertjänster för alla behov.
	Bemata AB	Ett Serviceföretag i Funäsfjällen med biluthyrning, släpvagnsuthyrning, personaluthyrning och eventuthyrning.
	Renhornets hemslöjd	Samiskt hantverk och lokal mat.
	Magasinets Keramik	Öppen verkstad och butik mitt i Funäsdalen
	Snowkite	Snowkite är ett äventyr som passar många!
	Helagsexpressen	Fjälltransport med bandvagn och skoter.
	365 Idéer och äventyr	Certifierad fjälledare, MTB-guide, innovationsforskare, föreläsare och inspiratör.
	Fjelløst	Tillverkar och säljer färskost, lagrad ost, messmör, ädelsost, gammelost samt andra mjölkprodukter.
	Funäsfjällens Lavinskola	En skola dedikerad till främjandet av lavinkunskap och säkerhet i en alltmer aktiv fjällvärld.

	Bruksvallarnas Rökeri	Gårdsbutik med försäljning av egna samt andras kvalitetsprodukter.
Fjällhotell	Skottgården gästgiveri	En gammal ferdasgård och skyttelstation, som nu drivs av värdarna på Vauldalen Fjellhotell.
	Pensionat Strandgården Fjällnäs	Hotell & Fjällhus 820 meter över havet, och med strandtomt intill den vackra sjön Malmagen ligger detta trivsamma och hemtrevliga pensionat.
	Vauldalen Fjellhotell	Den gamla turiststationen som senare blev ett fjellhotell.
	Tännadalen Fjällstation STF	Ett av fjällvärldens mest spännande vintage hotell med annex, som också är klassat som en privatägd STF Fjällstation.
	Skarvruets Högfjällshotell	Familjeägda Skarvruet är ett av fjällvärldens gamla anrika högfjällshotell och vandrarhem beläget på första parkett nedanför Skarvarna.
	Fjällbäcken Lodge	Mitt i Sveriges snösäkraste område, vid kalfjällets rand ovanför Bruksvallarna ligger Fjällbäcken Lodge. 25 bäddar med självhushåll, parkering, vedeldad bastu.
	Fjällnäs Est. 1882	Fjällnäs, Sveriges äldsta fjällhotell, är en exklusiv fristad där man nära naturen upplever dess ständiga och dramatiska växlingar.
	Bruksvallarnas Fjällhotell	Mitt i Bruksvallarna finns vi, ett genuint, familjärt fjällhotell som omges av fantastisk natur, utsikt över fjällen och Ljusnan som närmaste granne.
	Skoogs Logi	Skoogs Logi är ett familjärt och mysigt bed & breakfast som ligger nära gondolbanan, byns butiker och restauranger.
	Bruksvallslidens Hotell	I hjärtat av längdmeckat Bruksvallarna ligger hotellet med tillhörande stugor & lägenheter. I direkt anslutning till längdspår, skidstadion, och skoter-, cykel- och vandringsleder.
	Eriksgårdens Fjällhotell	Centralt i Funäsdalen vid foten av berget blickar Eriksgårdens Fjällhotell ut över byn och Funäsdalssjön.

	Hotell Funäsdalen	Hotellet mitt i byn med nära till allt. Här finns restaurang, lounge och bar under samma tak
	Ramundbergets Fjällgård	Det klassiska fjällhotellet i Ramundberget bjuder in till gemenskap och avkoppling med närhet till fjäll, skidåkning, vandring, golf och många andra aktiviteter
	Tännadalens ski lodge	Hotell i Tännadalens alpina område med direkt närhet till alpin Skidåkning samt leder för vandring, cykling, längdskidåkning och skoterutflykter
Campingplats	Tännäskrökets Camping	Tännäskrökets camping har alla bekvämligheter man kan behöva.
	Tännadalsvallens Camping	Liten trevlig camping vid Tännadalsvallen i Tännadalen. Anslutning direkt vid campingen till både längdspår, skoterspår samt turspår för både vinter och sommar. Närhet till fiske.
	Fjällnäs Camping & Lodge	Bo på en naturskön fjällcamping i Fjällnäs i västra Härjedalen. Fjällnäs Camping & Lodges ligger vackert beläget vid sjön Malmagen med fjällmassivet Rutfjällen som panorama.
	Funäsdalens Fjällcamping	Campingen är belägen 2 km från Funäsdalens centrum i västra Härjedalens storslagna fjällvärld och är öppen året runt.
Alpinområde	Tännadalen	Skidåkning, övernattning, cykling, vandring och vintersportaktiviteter.
	Ramundberget	Skidåkning, cykling och vandring i naturskön miljö.
	Funäsdalen Berg och Hotell	Skidåkning, cykling och vandring i naturskön miljö.
	Tännäskröket	Skidort med varierade pister och boende.
	Kappruet	Skidåkning och övernattning
	Tännadalsvallen	Skidåkning och övernattning
Natur och Friluftsliv	Funäsfjällens Ledbolag	Driftsbolag för cykel, skidspår och skoterleder
	Myskoxcentrum	Center för bevarande och studier av myskoxar

	Strapatser	Äventyr och aktiviteter i fjällmiljö
	Tännäs fiskecenter	Fiskeguider och tillgång till bästa fiskevatten
	Puls	Event och aktiviteter fokuserade på musik och underhållning
	Mikaelas Skidskola	Skidlektioner och kurser i alpin skidåkning
	Funäsdalens Cykel och fritid	Cykel- och skoteraktiviteter; de säljer och reparerar cyklar om sommaren, och erbjuder snöskoteruthyrning samt guidade turer och förarbevisutbildningar på vintern.
	Skoteråkarna Funäsfjällen AB	Skoteruthyrning & Skotersafari
	Fjällbocken & skoter AB	Skoteruthyrning, guidning, event, catering och fordonsförsäljning
	Skoteriet i Funäsdalen AB	Skoteruthyrning och guidade turer
	Mittlingen AB	Mark- och grundarbeten
	Fjällservice i Tännäs AB	Skoteruthyrning och guidade turer
	Messlingen skoteruthyrning och alltjänst AB	Skoteruthyrning och guidade turer, vaktmästartjänst och snickeri
	Instruktörsverket AB	Skoteruthyrning, skoterförarbevis och fordonsutbildning
	Motor och fritid AB	Återförsäljare av allt inom snöskoter, ATV skog och trädgård
	Arctic Camp	Arctic Camp är skoteruthyraren som håller till vid Högsta Hållan.
Handel	Sportstugan	Sport- och klädbutik i Funäsdalen.
	Topsport	Sportbutik i Funäsdalen och Ramundberget.
	Hillside	Klädbutik i Funäsdalen.
	Bruksvallarnas Sportcenter	Sportbutik och uthyrning i Bruksvallarna.
	Tännadalens skiduthyrning	Skiduthyrning i Tännadalen.

	Hamra Sportshop	Sportbutik med uthyrning i Hamra, Tännadalen.
	Åsarna skicenter	Outletbutik i Funäsdalen.
	PRO Engine	Snöskoter mm uthyrning och butik i Funäsdalen.
	Jillie Ren och Vilt	Jillie Ren & Vilt styckar och förädlar ren- och viltkött från Jämtland, Härjedalen och Dalarna.
Turismtjänster	Jämtland Härjedalen Turism	Regional turismorganisation som besöksnäringens utvecklingen i länet
	Destination Funäsfjällen	Destinationsbolag som samlar näringen i ett gemensamt bolag och främjar besöksnäringens utvecklingen i området.
Lokal förvaltning och Utveckling	Härjedalens kommun	
	Funäsdalen 365	Initiativ för att främja året-runt-aktiviteter i Funäsdalen
	Bygdesamrådsgruppen	
	Hotell- och restaurangföreningen	
	Markägarföreningen	
	Härjedalsmat	

Norsk side

Kategori	Aktør	Beskrivelse
Eventer og Festivaler	Femundløpet	Et langdistanse sledehundløp
	Rørosmartnan	Folkeliv, handel, kultur og tradisjoner
	Vinterfestspill i Bergstaden	Kammermusikk-festival
	Røros Barnefestival	Festival innendørs på Storstuggu og Røros Hotell
	Røros Folk Festival	Intim folkefest i verdensarven Røros
	Elden	Norsk historisk musikkteater, utendørs
	Litteraturfest Røros	Litteraturfestival for skandinaviske forfattere

	Julemarked	Julehandel og aktiviteter i Røros
Natur og Utendørs	Fæmund (Femundsmarka Nasjonalpark)	Båtrute i Femunden
	Kvitsanden landskapsvernområde	Flygesandområde i Norge
Mat og Drikke	Matvegen - fra Røros til Britannia	Bilferie med lokale måltider
	Ølsmaking på Røros bryggeri	Ølsmaking og lokalprodusert spekemat
	Lokalmatsafari i Bergstaden	Vandring med fokus på lokalmat
	Opplev Rørosmeieriet	Besøk i Norges største heløkologiske meieri
Kultur og Historie	Rørosmuseet	Utstillinger om Røros Kobberversks historie
	Røros Kirke	Kirkebesøk og omvisning
	Olavsgruva	Guide gjennom historiske gruver
	Storstuggu	Kulturhus med variert program
	Røros konserter	Arrangerer en rekke musikkonserter og kulturarrangementer
Kunst og Håndverk	Kunst og kaos	Galleri med norsk kunst
	Røros Kunstformidling	Galleri med grafikk, maleri og kunsthåndverk
	Lysgaard Røros	Galleri og butikk med skulpturer og mosaikk
	Per Sverre Dahl Keramikk	Keramiske skulpturer og veggdekorasjoner
Sport og Fritidsaktiviteter	Røros Golfklubb	Golfbane med varierte utfordringer
	Hundekjøring med Røros Husky	Hundesledeturer på Rørosvidda
	Møte med reinsdyr på Rørosrein	Interaksjon med reinsdyr, kjøring med rein
	Kanefart med Røros Lasskjørerlag	Sledeturer gjennom Røros' gater
	Rabalder Røros	Aktivitetscenter med bowling og spill
Overnatting	Røros Hotell	Varierte romtyper, inkludert suiter og familierom

	Bergstadens Hotel	Romalternativer fra enkelt til suiter
	Vertshuset Røros	Hotellrom og leiligheter
	Erzscheidergaarden Hotell	Standard og superior dobbeltrom
	Rørosvidda Hotell	Dobbelrom, familierom, leilighet
	Unicare Røros	Overnatting for opptil tre personer
	Solheim Pensjonat	Rom og leilighet med felles og eget kjøkken/bad
	Vauldalen Fjellhotell	Fjellhotell med fokus på natur og lokale opplevelser
	Nordpå Fjellhotell	Fjellhotell med vakker utsikt og naturnære aktiviteter
Matservering	Kaffestuggu	Kvelds-, lunsj- og selskapsmeny
	Bergrosa	Restaurant med kjøkkensjefens anbefalinger
	Skanckebua	Bar & restaurant med variert meny
	Vertshuset Røros Restaurant	3-retters og lunsjmeny
	Peder Hiort Mathus	A la carte og pizza
	Bakeriet på Røros	Tradisjonelt bakverk og lunsjmeny
	Koia	Julemat og lokale matretter
	Trygstad Bakeri og Kafé	Brunsj, frokost og lunsj
	Jordbærpikene Røros	Lunsj og varmretter, kakebord
Transport	Fly (Røros-Oslo)	Flere daglige avganger
	DAT	Flyselskap
	Tog (Rørosbanen)	Daglige avganger mellom Hamar, Røros og Trondheim (SJ)
	Buss (440, 182)	Ruter mellom Røros, Trondheim og Tynset (AtB, Innlandstrafikk)
	Taxi	Lokale og regionale taxitjenester (TrønderTaxi, Bergstaden taxi og turvogn)
	Bilutleie	Ulike kjøretøytyper tilgjengelig (Røros Bilutleie AS)
	Parkering	Bil, El-bil, Bobil, og MC parkering (Røros Parkering AS)

Tjenester og Næringsliv	Røros kommune	
	Røros handelsstand	Handels- og næringsforening som støtter lokale bedrifter
Turisme og Guidede Turer	Visit Røros og Østerdalen	Turistinformasjon og destinasjonsselskap
	Røros guide	Guidede turer, sykkel, kano, fjellturer og historiefortelling i Røros
	Røros flyservice	Flytjenester og reisebyrå
	Explore Trøndelag	Landsdelselskap for Trøndelag, og leverandør av regionale reiselivstjenester for Trøndelag fylkeskommune.

Sammanfattning behovskartläggning

Denna sammanfattning bygger på den behovskartläggning som genomförts inom förstudien, där aktörer från både norsk och svensk sida har deltagit. Totalt har ett femtontal aktörer intervjuats individuellt genom semistrukturerade samtal. Utöver dessa intervjuer har dessutom drygt 20 mindre aktörer deltagit i ett gemensamt möte, vilket bidrar till en bredare och mer representativ bild av regionens behov och möjligheter.

Tillgänglighet och transport

En av de mest återkommande utmaningarna är bristen på fungerande kommunikationslösningar mellan och inom områdena. På svensk sida framhålls att vägarna i dagsläget utgör den enda praktiska ingångsporten till området, medan tåg och flyg upplevs som både dyra och omständliga. Tidigare fungerade flygförbindelsen mellan Stockholm och Røros väl tack vare delad risk mellan flygbolag och destinationer, men dagens villkor gör det svårt för enskilda destinationer att bära risken själva. Det finns en bred enighet om att en fast bussförbindelse mellan Røros och Funäsfjällen skulle vara en avgörande satsning, både för att underlätta internationella reseflöden via Trondheim/Værnes och för att knyta ihop regionen inåt. Samtidigt lyfts behovet av att stärka befintliga transportlösningar inom destinationen, exempelvis genom att koppla skidbussar till långväga kollektivtrafik. Taxi- och transferlösningar har vuxit fram som en provisorisk lösning, men anses vara för kostsamma för att locka en bredare publik. Infrastruktur för elbilar, inklusive fler laddstationer, pekas också ut som en nödvändig investering.

Paketering och bokbarhet

Många aktörer ser stor potential i att utveckla gemensamma produkter och paketeringar på tvärs av gränsen. Koncept som kombinerar boende, aktiviteter och transport bedöms som viktiga för att öka attraktiviteten, särskilt för internationella researrangörer. Idéer som "3 fjäll – 3 hotell" och tematiska paket (kultur, natur, vinterupplevelser, wellness) har fått positiv respons, men det saknas i nuläget en gemensam struktur för försäljning och distribution.

Flera aktörer på svensk sida menar att ett gemensamt destinationsbolag kan bidra till att övervinna gränshinder, förbättra paketering och attrahera fler gäster. Ett sådant samarbete bedöms också kunna adressera andra problem som kompetensbrist, beroende av

säsongsanställningar och utmaningar i platsutveckling. Samtidigt framhåller flera vikten av att arbeta långsiktigt och stegvis mot målet om att bli "en destination". En viss skepsis finns dock mot en gemensam säljplattform, då marknaden domineras av stora aktörer som Booking och Airbnb och frågor om ägande av kunddata upplevs som känsliga.

En annan återkommande utmaning är att många verksamheter, särskilt mindre aktörer, saknar bokningsbara plattformar och engelskspråkig kommunikation. Detta gör det svårt att nå ut till internationella marknader och att skapa det helhetserbjudande som efterfrågas.

Marknadsföring och internationell synlighet

Det finns en stark vilja att arbeta mer strategiskt med internationella marknader som Danmark, Nederländerna, Storbritannien och Tyskland. Samtidigt upplevs marknadsföringen idag som fragmenterad och otillräcklig. Större aktörer har viss erfarenhet av internationella mässor och samarbeten, men mindre företag saknar resurser att investera i detta. Behovet av en samlad varumärkesplattform lyfts fram, där regionen kan kommunicera ett enhetligt erbjudande under en gemensam berättelse.

Säsongsvariationer och produktutveckling

Kartläggningen visar att säsongsvariationer är en stor utmaning. Vissa verksamheter har sitt starkaste fäste på sommaren, andra under vintern, vilket skapar ojämn beläggning och ekonomisk sårbarhet. Ett framtida projekt behöver därför arbeta med helårsstrategier som stärker attraktionen både under hög- och lågsäsong. Flera norska aktörer påpekar att vinter och snö är unika resurser som kan utnyttjas mer systematiskt, exempelvis genom utveckling av pakettlösningar som kombinerar alpint, skoteraktiviteter och friluftsliv med det norska erbjudandet. På svensk sida framhålls behovet av fler reseanledningar året runt, inklusive kulturarrangemang, samisk kultur och naturbaserade upplevelser. Samtidigt lyfts klimatförändringar och snötillgång fram som en riskfaktor för framtiden.

Små och medelstora aktörer

Mindre företag uttrycker stort engagemang för att delta i samarbetet, men saknar ofta tid, resurser och kompetens för att driva utveckling på egen hand. De ser därför stort värde i ett projekt som kan erbjuda stöd i frågor som digitalisering, internationell marknadsföring, paketering och nätverksbyggande. På norsk sida framhålls också att det generellt finns en låg betalningsvilja bland gästerna, vilket gör det extra viktigt att skapa attraktiva men samtidigt prismässigt realistiska produkter. Det framgår tydligt att dessa aktörer är beroende av att projektet är välkoordinerat och genererar nytta för alla inblandade. Samverkan framstår som avgörande för att skapa en bredare och mer konkurrenskraftig destination.

Vägen framåt

Förslag till mål och arbetspaket för huvudprojektet (svensk version)

För att realisera målen om att öka antalet nationella och internationella gäster, stärka samarbetet över gränsen, utveckla en "gemensam destination" samt förbättra transportutbudet i regionen Røros-Funäsfjällen, föreslår vi att strukturera huvudprojektet i tre arbetspaket. Dessa arbetspaket adresserar de viktigaste utmaningarna och lägger grunden för ett hållbart och heltäckande samarbete.

Förslag till mål för huvudprojektet

Långsiktigt mål/Övergripande mål:

Stärka konkurrenskraften, den lokala utvecklingen och tillväxten inom turismen i gränsområdet mellan Funäsfjällen och Røros.

Projektmål:

Öka antalet nationella och internationella turister i Røros-Funäsfjällen-regionen året runt.

Delmål:

1. Ökad synlighet, gemensamt erbjudande och gemensamt varumärke.
2. Mer samarbete mellan aktörer på båda sidor av gränsen.
3. Förbättra transportinfrastrukturen och öka tillgängligheten till regionen Funäsfjällen-Røros.
4. Förbättra infrastrukturen och transportmöjligheterna inom regionen Funäsfjällen-Røros.

Förslag till arbetspaket för huvudprojektet

1. Transport och infrastruktur

Effektiv och hållbar transport är avgörande för att förbättra tillgängligheten till regionen och stärka dess attraktivitet som resmål. Detta arbetspaket kommer att fokusera på att kartlägga utmaningar och utveckla konkreta lösningar för gränsöverskridande transport.

Gränsöverskridande transport

- Kartlägga nuvarande utmaningar för transport mellan Røros och Funäsfjällen, inklusive brist på kollektivtrafik och begränsad tillgång på hyrbilar.
- Utforska möjligheten att etablera ett gemensamt transporterbidande, som shuttlebussar eller expressturer mellan Røros och Funäsdalen, särskilt under högsäsong, och köra en pilot på detta.
- Identifiera behov av stödåtgärder som bidrag till nya rutter eller samarbete med transportoperatörer.
- Genomföra informationskampanjer för att göra befintliga transporterbidanden mer synliga för resenärer.

Internationella förbindelser

- Stärka anslutningen till Trondheim flygplats Værnes och andra strategiska knutpunkter, med fokus på direkt kollektivtrafik till Røros och Funäsdalen.
- Utvärdera möjligheten att utveckla charterrutter för internationella gäster.

Hållbarhet

- Integrera hållbara transportlösningar. Utvärdera möjligheter som elbussar, cykeldelning och faciliteter för elbilar, med ökad tillgång till laddstationer i regionen.

2. Varumärkesbyggande och storytelling

Ett gemensamt och starkt varumärke kan bidra till att positionera Røros-Funäsfjällen som en attraktiv destination både nationellt och internationellt. Detta arbetspaket kommer att fokusera på hur storytelling om regionens unika kombination av kultur, natur och historia kan stärkas och framhäva regionens unika identitet.

Gemensamt varumärke

- Utveckla ett interregionalt varumärke som sätter Røros-Funäsfjällen på kartan som en hållbar och unik destination.
- Framhäva regionens kombination av kultur, natur och historia, med fokus på Røros' världsarvsstatus och Funäsfjällens friluftsliv.
- Utarbeta en gemensam "narrativ" för användning i marknadsföring, till exempel "Två länder – en upplevelse" eller "Gränslösa upplevelser i Røros-Funäsfjällen".

Visuell och digital profilering

- Utveckla logotyper, bilder, videor och annat visuellt material som kan användas av aktörer på båda sidor om gränsen.
- Prioritera digitala kampanjer och utnyttja sociala medier för att nå internationella marknader som Tyskland, Storbritannien, Nederländerna och USA.

Paketlösningar och tematiska turer

- Utveckla konkreta produkter som kombinerar transport, boende och aktiviteter på båda sidor om gränsen.
- Skapa tematiska reseupplevelser, som vinteräventyr, kulinariska upplevelser eller kulturhistoriska resor, som tilltalar olika målgrupper.
- Samarbeta med lokala aktörer för att säkerställa hög kvalitet och äkthet i upplevelserna.

3. Kompetensutveckling och samarbete för SMF i turismen

Små och medelstora företag (SMF) är ryggraden i regionens turism, men många saknar resurser och kompetens för att konkurrera på internationella marknader. Detta arbetspaket kommer att fokusera på att stärka kompetensen och samarbetet mellan aktörerna.

Kompetensutveckling

- Erbjud workshops och kurser för aktörer inom teman som export, internationell marknadsföring, digitalisering och hållbarhet.
- Hjälpa företag att anpassa produkter för internationella marknader, inklusive utveckling av flerspråkigt marknadsföringsmaterial och betalningssystem.

Nätverksbyggande och samarbete

- Arrangera nätverksmöten och seminarier för aktörerna i regionen för att främja samarbete och erfarenhetsutbyte över gränsen.
- Underlätta för aktörer att utveckla gemensamma produkter och tjänster som stärker regionens helhetsutbud.

Digitalisering og innovation

- Vägleda aktører i användning av digitala plattformar, som onlinebokningssystem och marknadsföringsverktøy, för att nå internationella gäster.
- Stödja utveckling av hållbara och innovativa produkter, som digitala upplevelseguider eller virtuella visningar.

Stärka gränsöverskridande relationer

- Skapa en större och mer sammanhängande turistupplevelse genom bättre samarbeide mellom norske og svenske aktører.
- Synliggjøre regionens helhetsutbud og öppna nya möjligheter för samarbeide.

Forslag til mål og arbeidspakker for hovedprosjektet (norsk versjon)

For å realisere målene om å øke antall nasjonale og internasjonale turister, styrke samarbeidet over grensen, utvikle en «felles destinasjon» samt forbedre transporttilbudet i regionen Røros-Funäsfjällen, foreslår vi å strukturere hovedprosjektet i tre arbeidspakker. Disse arbeidspakkene adresserer de viktigste utfordringene og legger grunnlaget for et bærekraftig og helhetlig samarbeid.

Forslag til mål for hovedprosjektet

Langsiktig mål/Overordnet mål:

Styrke konkurransekraften, den lokale utviklingen og veksten innen reiselivet i grenseområdet mellom Funäsfjällen og Røros.

Prosjektmål:

Øke antall nasjonale og internasjonale turister i Røros-Funäsfjällen-regionen året rundt.

Delmål:

1. Økt synlighet, felles tilbud og felles merkevare.
2. Mer samarbeid mellom aktører på begge sider av grensen.
3. Forbedre transportinfrastrukturen og øke tilgjengeligheten til regionen Funäsfjällen-Røros.
4. Forbedre infrastrukturen og transportmulighetene innenfor regionen Funäsfjällen-Røros.

Forslag til arbeidspakker for hovedprosjekt

1. Transport og infrastruktur

Effektiv og bærekraftig transport er avgjørende for å forbedre tilgjengeligheten til regionen og styrke dens attraktivitet som reisemål. Denne arbeidspakken vil fokusere på å kartlegge utfordringer og utvikle konkrete løsninger for grenseoverskridende transport.

Grenseoverskridende transport:

- Kartlegge dagens utfordringer for transport mellom Røros og Funäsfjällen nærmere, inkludert manglende kollektivtilbud og begrenset tilgang på leiebiler.

- Utforske muligheten for å etablere et felles transporttilbud, som shuttlebusser eller ekspressruter mellom Røros og Funäsdalen, særlig i høysesongen.
- Identifisere behov for støtteordninger som tilskudd til nye ruter eller samarbeid med transportoperatører.
- Gjennomføre informasjonskampanjer for å gjøre eksisterende transporttilbud mer synlige for reisende.

Internasjonale forbindelser:

- Styrke tilknytningen til Trondheim lufthavn Værnes og andre strategiske knutepunkter, med fokus på direkte kollektivtilbud til Røros og Funäsdalen
- Vurdere muligheten for å utvikle charterruter for internasjonale gjester.

Bærekraft (hållbarhet):

- Integre bærekraftige transportløsninger. Vurdere muligheter som el-busser, sykkeldeling og tilrettelegging for elbiler, med økt tilgang til ladestasjoner i regionen.

2. Merkevarerbygging og storytelling

En felles og sterk merkevare kan bidra til å posisjonere Røros-Funäsfjällen som en attraktiv destinasjon både nasjonalt og internasjonalt. Denne arbeidspakken vil fokusere på hvordan storytelling om regionens unike kombinasjon av kultur, natur og historie kan styrkes og fremheve regionens unike identitet.

Felles merkevare:

- Utvikle en interregional merkevare som setter Røros-Funäsfjällen på kartet som en bærekraftig og unik destinasjon.
- Fremheve regionens kombinasjon av kultur, natur og historie, med fokus på Røros' verdensarvstatus og Funäsfjällens friluftsliv.
- Utarbeide en felles «narrativ» til bruk i markedsføring, f.eks. "To land – én opplevelse" eller "Grenseløse opplevelser i Røros-Funäsfjällen".

Visuell og digital profilering:

- Utvikle logoer, bilder, videoer og annet visuelt materiale som kan brukes av aktører på begge sider av grensen.
- Prioritere digitale kampanjer og utnytte sosiale medier for å nå ut til internasjonale markeder som Tyskland, Storbritannia, Nederland og USA.

Pakkeløsninger og tematiske turer:

- Utvikle konkrete produkter som kombinerer transport, overnatting og aktiviteter på begge sider av grensen.
- Skape tematiske reiseopplevelser, som vintereventyr, kulinariske opplevelser eller kulturhistoriske reiser, som appellerer til ulike målgrupper.
- Samarbeide med lokale aktører for å sikre høy kvalitet og autentisitet i opplevelsene.

3. Kompetanseutvikling og samarbeid for SMB-er (SMF) i reiselivet

Små og mellomstore bedrifter (SMB-er) er ryggraden i regionens reiseliv, men mange mangler ressurser og kompetanse til å konkurrere i internasjonale markeder. Denne arbeidspakken vil fokusere på å styrke kompetansen og samarbeidet mellom aktørene.

Kompetanseheving:

- Tilby workshops og kurs for aktører innen temaer som eksport, internasjonal markedsføring, digitalisering og bærekraft.
- Hjelpe bedrifter med å tilpasse produkter for internasjonale markeder, inkludert utvikling av flerspråklig markedsføringsmateriell og betalingssystemer.

Nettverksbygging og samarbeid:

- Arrangere nettverksmøter og seminarer for aktørene i regionen for å fremme samarbeid og erfaringsutveksling på tvers av grensen.
- Legge til rette for at aktører kan utvikle felles produkter og tjenester som styrker regionens helhetlige tilbud.

Digitalisering og innovasjon:

- Veilede aktører i bruk av digitale plattformer, som online booking-systemer og markedsføringsverktøy, for å nå ut til internasjonale turister.
- Støtte utvikling av bærekraftige og innovative produkter, som digitale opplevelsesguider eller virtuelle omvisninger.

Styrking av grenseoverskridende relasjoner:

- Skape en større og mer sammenhengende turistopplevelse gjennom bedre samarbeid mellom norske og svenske aktører.
- Synliggjøre regionens helhetlige tilbud og åpne nye muligheter for samarbeid.

Kilder

PlaceBrander. (2025). Trendrapport 2025: Digital Utslag. PlaceBrander.

file:///C:/Users/EricaHammar/AppData/Local/Microsoft/Windows/INetCache/Content.Outlook/X6XPK4AU/placebrander_trendrapport25_digital_uppslag.pdf